

Quan el vel em va fer caure el vel

El descolonialisme del feminisme

Viatjar, llegir i viure en comunitats multiculturals segurament ens obre la ment. Però, de vegades, una pensa que és més llesta que ningú i que les seves ulleres estan molt ben graduades, i des del faristol al qual s'ha enfilat decideix jutjar la resta dels mortals.

Segurament baixar a la terra i compartir la vida quotidiana amb dones musulmanes diverses serveix per començar a entendre altres maneres de viure el feminisme i qüestionar-se aquests prejudicis que havíem establert.

Fer-nos creure que el xoc de civilitzacions en un futur serà el conflicte més greu, ja que "vindran tots els moros a destruir la nostra civilització", no deixa de ser una idea interessada que ha propagat la islamofòbia de manera accelerada. Sobretot des del 2001, després dels atemptats als EUA, s'ha reforçat una ideologia global en contra d'aquestes cultures. És clar que els extremitismes i el nombre d'atemptats a països occidentals han propagat la por de manera igual de ràpida.

Si parlem de les dones a Occident, observem que una llarga lluita ha servit per emancipar-les, i el feminisme ha intentat construir societats no heteropatriarcales perquè les dones visquem en igualtat de condicions respecte dels nostres companys homes.

Des de la lluita pel sufragi universal, les dones han aconseguit diversos i múltiples drets, alliberar-se i una suposada igualtat. Suposada, perquè, les violències masculistes que patim, inclosa la diferència salarial, encara persisteixen en les nostres societats, perquè mai han deixat de ser patriarcales.

No obstant això, hem decidit com vestir, amb qui anar, com viatjar, a qui votar, fer carrera professional dedicant més temps a les tasques productives o no, alliberar-nos de tasques reproductives, parir o no parir, avortar... Lluny queda la imatge de les nostres àvies educades en la religió cristiana que es vestien amb els seus mocadors i semblaven anar de dol etern. Sembla que hem assumit un cert alliberament, tot i estar vivint constants violències de diferent índole.

Ara bé, conviure en aquest país de pas com és el nostre, amb dones tapades i amb aquest vel, ens estranya, ens desagradada, no ho entenem. Des de la nostra posició de

dona blanca occidental creiem que la seva no ha de ser una societat igualitària. Creiem que la seva societat reprimeix els seus drets fent-les vestir així. I hem tornat a enarborar la bandera per fer front a aquesta injustícia, reclamant una societat laica, republicana i lliure, una societat on totes les dones, de diferents cultures, podríem ser lliures i viure en igualtat. No ens hem plantejat, però, que aquest vel pot ser una opció presa lliurement, en plenitud de sobirania.

Veus des del feminisme descolonial ens alerten d'aquesta visió clarament esbiaixada i, des de diferents cultures, les feministes anuncien que no se senten incloses en aquesta visió occidentalista. Des d'una perspectiva interdisciplinària, molts treballs estan marcant un gir en els debats de la teoria de gènere en l'àmbit internacional, qüestionant-nos com a etnocentristes i assenyalant que no havíem tingut en compte com s'articula el gènere i la identitat cultural, ni l'estret vincle que ha suposat el racisme amb pràctiques i ideologies patriarcales. I en la pràctica, en la vida quotidiana, en la nostra lluita, col·lectivitzar-la, organitzar-nos per fer front al patriarcat i a les violències, i des-terrant la lluita individual, ha de servir per recollir totes les diversitats.

Hem d'analitzar críticament la imatge que ens presenten del món musulmà i hem de veure que la majoria de població musulmana també desitja una democràcia real i lluita per la pau. I, tot i estar reprimida, segueix lluitant. Les dones musulmanes feministes defensen l'Alcorà.

L'Alcorà demana pau i advoca per una societat igualitària. És el poder, en mans d'homes fonamentalistes, el que porta aquestes societats a la desigualtat i fa una interpretació interessada de l'Alcorà que sotmet les dones.

I no podem oblidar ni obviar que l'anomenat *integrisme* causa més morts entre la població musulmana que entre la d'altres religions. Si la nostra mirada és crítica, aconseguirem que aquest vel ens caigui dels ulls. •

Mònica Penas
Responsable de l'Àrea d'Igualtat de la Federació
de Construcció i Serveis de CCOO de Catalunya

